

Vicent Garcés, portaveu valencià d'Esquerra Socialista

“És difícil continuar en el PSOE ”

Heterodox del guerrisme, sensible amb l'UGT i compromès en la reconstrucció valenciana, Vicent Garcés reflexiona sobre el futur del corrent crític Esquerra Socialista. Després del XXXII Congrés Federal del PSOE i davant la pròxima convocatòria del PSPV, a desembre.

Als 60 va animar el Sindicat Democràtic d'Estudiants a València, i el 1978 ingressava en el PSOE, procedent de la Federació de Partits Socialistes. Ex-diputat provincial, diputat autonòmic i membre del comitè nacional del PSPV, va ser veí polític del Xile d'Allende i del terror de la dreta blava quan era regidor de cultura a València. Enginyer agrònom, 43 anys, barba impecable i discurs tranquil, ell i el seu corrent han quedat fora del comitè federal del PSOE.

—*Quina ha estat la seua impressió sobre el resultat del XXXII Congrés Federal?*

—Hem de deixar passar més temps per fer-nos-en una composició total i precisa. Per un costat estic content d'algunes de les coses que s'han concretat, com la ponència 2000, el programa per als propers anys. Però, per l'altre, no s'ha produït cap modificació substancial en allò que és l'estructura organitzativa del partit, l'articulació del poder de decisió, que ha eixit inclús més concentrat i més personalitzat que abans.

—*¿Continuïtat i ordre, doncs?*

—A l'estructura organitzativa hi ha un continuïsm total. Però ja des de l'any 79. O siga que l'únic que s'ha fet és reforçar-la. No sé si el congrés l'ha guanyat Alfonso Guerra, però estic convençut que s'ha reconstituit la continuïtat de les etapes anteriors. I això no és positiu, no és l'homogeneïtat del partit, sinó una visió reduccionista.

—*Esquerra Socialista, ES, aspirava a obtenir el 20% de representació al comitè federal. Però encara que va obtenir un 11% de vots favorables, ha quedat extingida de l'executiva. ¿Pot encara ES acostar el PSOE al programa exigít pels seus votants?*

—El suport obtingut per ES no és menyspreable. Són vots que representen de 25 a 30.000 militants. Una franja im-

portant del partit s'identifica amb nosaltres. No estic insatisfet, perquè les condicions creades darrerament s'han donat en sentit contrari, de deslegitimar ES. Però, respecte a superar a l'executiva les insuficiències democràtiques que tenien, no s'ha aconseguit, i no estic content. No ens han deixat aconseguir una obertura del partit cap a la societat, i sobretot cap als sectors més progressistes, impossible de fer amb una estructura tancada, *monolítica*.

—*¿A partir d'ara, quin és el futur del corrent, continuïtat o dissolució?*

—La nostra supervivència dins del partit ha estat dura, i ara estem en una situació contradictòria. És necessari estar dins del partit, però alhora és difícil que puguem continuar dins. Aquesta contradicció em té enganxat, sense saber exactament n'eixirem...

—*...Han passat moltes coses al congrés.*

—Sí, sí. Que la gestió de la comissió executiva anterior, com l'elecció de la nova s'hagen produït pel cent per cent dels delegats és un senyal inequívoc que l'expressió de la democràcia interna, del pluralisme, no té reflex en aquestes dues votacions. És una distorsió de la realitat. Fonamentalment, cal esgotar el període de congressos. I calmadament, reposadament, dissenyar la nostra pròpia línia. Felipe González ens ha dit que és necessari que el corrent continue, però clar, alhora que llança aquest missatge, en la pràctica no crea les condicions perquè el corrent puga continuar d'una manera confortable.

—*El debat de les idees ha estat desèrtic. ¿No serà perquè el Programa 2000 ha suplert el Congrés?*

—Pre-congressualment, i al mateix congrés, s'ha resliscat del debat de teoria i política cap al debat de la composició dels òrgans de direcció. Des d'ES hem tractat que el realment important fóra l'altre, aportant posicions, vives i de síntesi, tot afirmant que la direcció del partit hauria de reflectir aquestes idees. Però els òrgans

resultants, tant l'executiva com el federal, són perfectament uniformes. D'alguna manera, el debat d'idees ha estat suplantat pel de les persones.

—*¿El Programa 2000 és factible? ¿Es pot preconitzar com instrument de canvi per una societat on el desequilibri de rendes, salaris i patrimonis, s'ha accentuat cada vegada més? Vostès li han donat un ajut crític.*

—Bàsicament, estem molt d'acord amb els conceptes i projectes inclosos al Programa 2000. La nostra crítica ve perquè, pre-congressualment, la forma de debat anava debilitant altres mecanismes de discussió, i costrenyent molt el debat polític i ideològic respecte a la societat, en xicotets cercles d'intel·lectuals i professionals. Però les incorporacions afegides al text inicial, les nombroses esmenes, moltes d'elles presentades per nosaltres, han facilitat que la redacció última siga molt rica, i que permeta un disseny de futur que abans era una gran absència. El problema és si a partir d'ara hi haurà o no una forta contradicció entre la pràctica i la teoria.

—*Juan Francisco Martín Seco, ex-secretari d'estat de Comerç i dirigent de Democràcia Socialista, DS, va fer opinions radicals i profètiques sobre el congrés. Ben dures: "l'aposta pel capitalisme més ortodox, l'increment de les desigualtats, l'enfrontament amb els sindicats, la utilització de l'estat en benefici propi, la insensibilitat autonòmica..."*

—Sí, opinions d'un bon amic meu. En aquest moment jo no podria ser tan gràfic com ell, però l'adaptació entre el programa socialista i la realitat de l'economia actual, si es perd la perspectiva, pot arribar a aquest pragmatisme i confusió entre la política econòmica que han de fer els socialistes i la que ha de fer la dreta. No obstant, al 2000, hi ha afirmacions molt clares de com és necessari no deixar que el capitalisme salvatge o l'economia de mercat funcione en exclusiva. L'estat i la política dels socialistes des de les institu-

cions hauria d'anar pel camí d'introduir correccions cada vegada més fortes per evitar que la lògica del mercat continue generant les fortes desigualtats socials que avui coneixem. Caldrà veure si la pràctica política que desenvolupa el govern els pròxims anys va per al Programa 2000, o a enfortir cada vegada més una política econòmica neoliberal, que fa créixer els valors socials més conservadors.

—*És molt difícil servir dos senyors a la vegada. La direcció oficialista de González, Guerra i Joan Lerma, i el programa de les idees socialistes.*

—És impossible. Personalment, no tinc res contra ells, tot el contrari. Política-ment, note moltes dificultats per al diàleg i la compatibilitat política. He buscat vies d'acord i de síntesi, i no sempre fàcils. Quant al futur, no vull avançar-me en una decisió que ha de ser col·lectiva d'ES.

—*Pablo Castellano, va dir que el PSOE era irrecuperable. I que els digníssims esforços d'ES per reconduir-lo eren inútils.*

—No anava massa desencaminat. Aquest congrés, parcialment, l'ha confirmat. Els últims anys, inclús, note una disgregació d'aquella gran conquesta que fou la unitat dels socialistes. La direcció del partit no té diàleg amb els sindicats, i tampoc amb altres sectors de l'esquerra. Ha anat definint el partit cap a zones polítiques de centre en política econòmica i social, molt impregnades de fórmules neoliberals. Per tant, amb notables dificultats per a enfortir una cultura política d'esquerra, i un disseny estratègic de transfor-

mació.

—*Al PSOE han ingressat ex-maoistes, ex-deixebles de Santiago Carrillo, ex-dirigents nacionalistes...I tots acaben quedant-se davant de l'aparell.*

—No tinc res en contra, al contrari, de l'ingrés d'aquests companys, però com que provenen de cultures polítiques i organitzatives que no eren democràtiques, la idea de pluralisme i la seua expressió a través de corrents d'opinió no l'entenen. Per tant, entren al partit i, automàticament, desqualifiquen els corrents d'opinió o s'integren en allò que ells consideren la majoria organitzativa. La pràctica al partit ha demostrat com és de difícil mantenir unes posicions discrepants, i alhora exercir responsabilitats orgàniques o institucionals. Hi ha persones que ingressen al PSOE buscant solucions de caràcter personal, que poden conduir a situacions molt dramàtiques d'abandonament ideològic. Prima l'ambició de poder. Hi operen tres grans factors distorsionadors: el personalisme, el dogmatisme i el sectarisme, que tanca la porositat a altres concepcions.

—*¿Pensa, de veritat, que el PSOE és la casa comuna de l'esquerra?*

—La cultura dels corrents dins del partit s'ha desenvolupat poc. Enrique Curiel, quan entra al partit, reflecteix el que és no entendre quant costa l'esforç per constituir una esquerra plural i flexible.

—*¿Quina és la ideologia d'Alfonso Guerra?*

—Formalment, sustenta el programa del PSOE. Pràcticament, desencadena una

dialèctica de poder amb Felipe González any a any més creixent. Ha generat una concentració de poder que ha impregnat el conjunt de l'organització fins a uns límits com els actuals, on l'expressió de la dissidència és difícil.

—*Parlem d'altres socialistes. ¿Democràcia Socialista?*

—Quan va nàixer com a corrent embrionari d'opinió, era partidari d'ajudar que es conformara, i d'un diàleg entre ambdós. Però per dificultats pròpies de la direcció del nostre partit, i també per errades de plantejament a l'origen de DS, es va arribar a una situació que va conduir molt ràpidament que no poguera cristal·litzar i hauer d'abandonar el partit en un temps rapidíssim. Crec que hi va haver una gran errada, i no estic valorant les persones, sinó el fet polític. Per a mi no hi ha espai polític ni social per a configurar un partit socialista com ho intenta DS. Pense que és impossible en la societat d'avui, on els partits socialistes d'Europa i el món han de ser grans organitzacions, amb capacitat de conformar un gran bloc, reflex de la societat. DS és una aventura política.

—*¿En el cas del Partit d'Acció Socialista, PASOC, d'Alonso Puerta i Pablo Castellano, pensa el mateix?*

—Esquerra Unida és un projecte distint al de DS. No hi té res a veure. EU reflecteix la realitat d'una part de l'esquerra d'aquest país, sotmesa a un gran debat intern i a la necessitat de dissenyar una estratègia molt immediata, introduint novetats i perspectives en relació a allò que ha estat la tradició del PCE. EU és una perspectiva no identificable amb la de DS. Quant a la via triada per Pablo Castellano i altres companys del PASOC, la respete i crec que és positiu i important que facen un esforç per configurar una dinàmica de diàleg a l'interior de l'esquerra. Ara, vull dir una cosa per evitar confusions, jo no estic pensant d'abandonar el PSOE. Ni detecte aquesta voluntat al corrent ES. No sé exactament, i per això les meues vacil·lacions, al camí que escollirem. Necessitem més temps i reflexionar, avaluar més els esdeveniments, però no veig una eixida per a totes aquestes contradiccions que vivim pel camí d'anar-se'n del PSOE.

—*¿El congrés del PSPV, a desembre, donarà alguna sorpresa?*

—No. Crec que no. Està pràcticament decidit i determinat. ES insistirà a obrir al PSPV a les preocupacions i els problemes que té la societat i el nostre poble, però en aquests moments no visualitze grans modificacions.

Ismael L.Belda